

Het Welzijnsdashboard als Bottom-up Werkwijze

Het Welzijnsdashboard Amsterdam is een instrument waarmee bewoners samen met onderzoekers en gemeente inzicht krijgen in het welzijn in hun buurt. De methode werkt van onderop: bewoners bepalen wat welzijn voor hen betekent. Dit maakt het dashboard een krachtig beleidsinstrument in handen van bewoners zelf.

Hoe werkt het?

1. Begrip – Bewoners bepalen welke thema's belangrijk zijn voor hun welzijn.
2. Meting – Onderzoekers meten hoe bewoners zich voelen op die thema's.
3. Welzijnsdashboard – De resultaten worden zichtbaar gemaakt in een overzichtelijk dashboard.
4. Gesprek – Op basis van een selectie van thema's voeren bewoners gesprekken met o.a. de gemeente en andere partners in de buurt over mogelijke oplossingen.
5. Samen Doen – Bewoners worden mede-eigenaar van verbeteracties in de buurt.

Deze werkwijze sluit aan bij de principes van participatieve democratie en welzijnseconomie. Het geeft ruimte aan lokale kennis en vergroot de zeggenschap van bewoners over hun leefomgeving. Door bewoners actief te betrekken, ontstaat er beter beleid dat aansluit op de echte behoeften in de buurt.

Visualisatie van de Werkwijze

Het dashboard helpt niet alleen bij meten, maar ook bij verbinden. Bewoners kunnen prioriteiten stellen, gemeente aanspreken en werken aan oplossingen. Onderzoekers blijven betrokken voor analyse en doorontwikkeling.

Het Welzijnsdashboard wordt inmiddels toegepast in meerdere buurten in Amsterdam, waaronder Venserpolder en de G-buurt. Elke buurt bepaalt zelf wat telt. Dat maakt het dashboard een levend, lokaal en leerzaam instrument voor beleidsverbetering van onderop.

Waarom het Welzijnsdashboard vernieuwend is

Het Welzijnsdashboard is vernieuwend omdat bewoners zélf de indicatoren bepalen. Dit is anders dan standaard data-instrumenten, waarin vaak wordt gemeten wat beleidsmakers belangrijk vinden. Hier komt de kennis van bewoners centraal te staan. Dat leidt tot indicatoren zoals stress, betrokkenheid bij beleid, en digitale vaardigheden – thema's die niet zichtbaar zijn in reguliere databronnen zoals het Basisbestand Gemeente Amsterdam (BBGA).

In de Venserpolder bijvoorbeeld, komen 18 van de gemeten welzijnsindicatoren helemaal niet voor in het BBGA. Daarbij gaat het vooral om subjectieve en relationele aspecten van welzijn die bewoners zelf benoemen, waaronder kansen op een gezonde leefstijl, onderwijskansen, emotionele stabiliteit, zich gehoord voelen door lokale beleidsmakers, frequentie van stress, en tevredenheid met arbeidssituatie. Daarnaast zijn er 8 indicatoren die wél lijken op BBGA-data, maar door het dashboard worden verrijkt met meer lokale betekenis. Bijvoorbeeld: hoe goed sluiten sociale diensten aan bij de behoefte van bewoners? Tenslotte zijn er 9 indicatoren die één-op-één overeenkomen, zoals tevredenheid met de woning of gevoel van veiligheid. Zo wordt lokale kennis zichtbaar én vergelijkbaar gemaakt.

Waar wordt het al gebruikt?

Het Welzijnsdashboard is tot nu toe toegepast in zes buurten in Amsterdam:

- In Amsterdam Nieuw-West: Wegener-Sleeswijk, Dobbebuurt, en Ruysch te Beerenbrouck volgt.

- In Amsterdam Zuidoost: Venserpolder, G-buurt en Reigersbos.

In iedere buurt bepalen bewoners zelf de prioriteiten thema's, via tafelgesprekken en buurtdialogen. Niet alles kan tegelijk worden aangepakt.

Het dashboard wordt daardoor niet alleen een meetinstrument, maar ook een beleidsinstrument in handen van bewoners. Het vergroot de democratische zeggenschap en stimuleert beleid dat beter aansluit bij de realiteit van de wijk.

Onderzoek, partners en toekomst

Het Welzijnsdashboard is ontwikkeld en gevalideerd vanuit het gedachtegoed van de welzijnseconomie, onder leiding van Dr. Nicky Pouw en Dr. Hebe Verrest. Het stelt menselijk welzijn – in brede zin – centraal in economie en beleid, met aandacht voor materiële, sociale en persoonlijke dimensies. De dashboards zijn mede mogelijk gemaakt door econome en stedelijk strateeg Najah Aouaki, en het Masterplan Zuidoost, Samen Nieuw-West en de Universiteit van Amsterdam. De UvA is verantwoordelijk voor wetenschappelijke ontwikkeling en validatie, impactmeting en kennisdeling op stedelijk en nationaal niveau. Contact: Nicky Pouw (n.r.m.pouw@uva.nl)